

Koiramateriaalia yläkouluille

Opettajan opas

Julkaisija:

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry.
2025

Työryhmä:

Anu Lintula
Laura Lintenhofer
Lotta Vikman

Kuvitus ja taitto:

Riina Haapakallio, Haapakallio Design Ky

Suomen Kennelliitolla on tekijänoikeus tämän esitteen kuviin ja teksteihin. Niiden käyttäminen edellyttää Kennelliiton etukäteen antamaa kirjallista lupaa. Tekijänoikeuksien rikkominen on lainsäädännön mukaisesti rangaistavaa.

Koiramateriaalia yläkouluille

Opettajan opas

Oppaasta

Suomen Kennelliitto on laatinut tämän oppaan vuonna 2025. Oppaan avulla koiriin liittyviä teemoja voi käyttää esimerkiksi ja innostajina eri oppiaineiden opettamisessa. Materiaali on suunnattu yläkoulu- ja lukio-opettajille.

Opas koostuu tehtäväkorteista, josta voit poimia mieleiset tehtävät omaan oppiaineeseesi ja ainesisältöihisi. Tehtäväpohjat saat ladattua ja tulostettua myös Kennelliiton verkkosivuilta haluamassasi laajuudessa.

Kennelliiton verkkosivuilta löytyy runsaasti lisätietoa koirista ja koiraharrastuksista. Videomateriaalia on saatavilla Kennelliiton Youtube-kanavalta.

Sisältö

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben	8
--	---

BIOLOGIA

Koiran karvojen ja kuolan tutkiminen mikroskoopilla	9
Mikrobityö koiran kuolasta	10
Kuinka mäyräkoirasta tuli sellainen kuin se on?	11
Koirien sopeumat ympäristöönsä	11
Koirien evoluutiohistoria.....	12
Koiran luuston vertailu toisiin eläimiin ja ihmiseen	13
Millainen koira sopii kullekin riistalle?	
Koiran kanssametsästäminen vaatii lajituntemusta.	13

MAANTIETO

Koira eri kulttuureissa -ajatuskarttatehtävä	14
Koirat maailmalta	15
Koira kaupunkiympäristössä	15
Koira ja kulutus, mikä onkaan hiilijalanjälki?	16
Eläinten oikeudet vs. ihmisoikeudet	17

TERVEYSTIETO

Koirien terveysvaikutukset -mainoskampanja	18
Miltä koirasta tuntuu?	19

KUVATAIDE

Koirat taiteessa kuva-analyysi	20
Koirat ihmisinä -piirrostehtävä.....	21

KOTITALOUS

Koiralle vaaralliset ruoka-aineet.....	22
Pakkausmerkinnät koiranruokapusseissa	22
Ruokaa koiralle ja ihmiselle	23
Kuinka paljon koira maksaa -tehtävä	24
Eettinen koiranruokinta.....	24

ÄIDINKIELI

Sanontoja koirista	25
Koira-aiheiset kirjat.....	25
Rakkaalla koiralla on monta nimeä	26
Mielipidekirjoitus: Eettinen koiranpito.....	26
Uutisseuranta	26

MUSIIKKI

Lauluja koirasta	27
------------------------	----

KIELET

Study Breeds - Task/ Bekanta dig med raserna.....	28
Guess and explain - Task/ Gissa och förklara.....	29
Dog Crossword Puzzle/ Hund korsord.....	30

Monisteet.....	31
----------------	----

KOIRAROTUJA

Suomessa hyväksytyjä koirarotuja on lähes 350, joista noin 320 on tällä hetkellä Suomessa rekisteröityjä. Suurin osa koiraroduista on kehitetty jotain tiettyä käyttötarkoitusta silmällä pitäen, kun ihminen on jalostanut koirista itselleen sopivia kumppaneita esimerkiksi metsästykseen tai erilaisiin palvelutehtäviin.

Maailman pienin koirarotu on chihuahua, jonka aikuinen yksilö on parikiloinen. Koira-maailman jättiläisiä taas ovat irlanninsusikoira,

jonka säkäkorkeus voi olla jopa lähes 90 cm, sekä mastiffi, joka voi painaa jopa 100 kg.

Koiran hankintaa harkitsevan kannattaa tutustua kaikessa rauhassa erilaisiin rotuihin ja pohtia omaa elämäntapaansa ja millaisia odotuksia itsellä on koiran suhteen. Rotukoirista löytyy paljon erikokoisia, -luonteisia ja erilaisin ominaisuuksin varustettuja rotuja. Koirarotuihin voit tutustua Kennelliiton hankikoira.fi -sivustolla.

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben

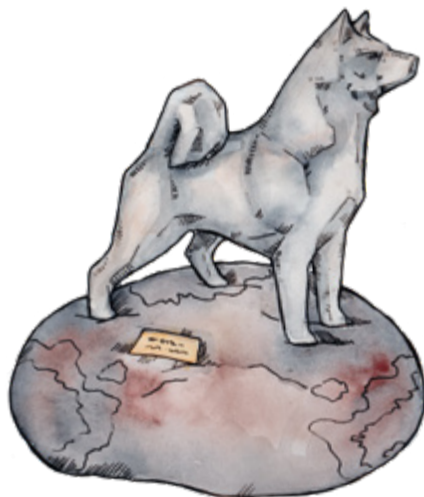
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben on suomalaisen koiraharrastuksen kattojärjestö. Kennelliitto ylläpitää koirarekisteriä, jonka julkista jalostustietojärjestelmää voi kuka tahansa käydä tutkimassa Kennelliiton verkkosivuilla. Jalostustietojärjestelmästä löytyvät kaikki Kennelliittoon rekisteröidyt koirat, ja yksittäisen koiran sukupuuta voi tutkia jopa kymmeniä sukupolvia taaksepäin. Jalostustietojärjestelmään tallennetaan sukutaulujen lisäksi koirien saavuttamia tuloksia näyttelyistä, kokeista ja kilpailuista sekä koirille tehtyjen terveystutkimusten tuloksia.

Kennelliitto kouluttaa yhdessä alueellisten kennelpiirien kanssa koiraharrastuksen osaajia, kuten koe- ja näyttelytoimitsijoita sekä tuomareita. Kennelliitto kouluttaa ja neuvoa myös koirankasvattajia ja tarjoaa heille tukea esimerkiksi erilaisten valmiiden sopimuspohjien muodossa. Kennelliitto hallinnoi Suomessa järjestettävien koirakokeiden, -kilpailuiden ja -näyttelyiden sääntöjä ja järjestämisohjeita.

Kennelliitto julkaisee omaa Koiramme-lehteä, joka käsittelee koiramaailman ajankohtaisia asioita. Lehti ilmestyy 10 kertaa vuodessa, ja sillä on noin 300 000 lukijaa. Kennelliiton toimisto sijaitsee Helsingissä, ja siellä työskentelee noin 40 koirala-ammattilaista.

Suomalaisen koiraharrastuksen ja kotimaisten koirarotujen historiaa taltioi puolestaan Kennelliiton perustama Suomen Kennelsäätiö. Sen hallussa olevat historialliset esineet ja julkaisut ovat lähtöisin Kennelliiton kokoelmista. Kennelsäätiön Koiramuseoon voi tutustua verkossa: koiramuseo.fi

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry on Pohjoismaiden vanhin koirajärjestö. Se on perustettu vuonna 1889. Kennelliitossa on vuonna 2025 lähes 130 000 henkilöjäsentä ja noin 2 000 jäsenyhdistystä.

Biologia

Koiran karvojen ja kuolan tutkiminen mikroskoopilla 1.

Soveltuu mikroskoopin käytön harjoitukseksi.

Valmistelut:

hanki näytteet koiran karvoista ja kuolasta.

Oppilaat voi myös osallistaa tuomaan näytteet omasta koirasta.

Tarvikkeet:

näytelaseja, peitinlaseja, pipetti, metyleenisinistä, vettä ja mikroskooppi

A.

B.

Ohjeet:

1. Tee hypoteesi. Mitä kuolanäytteestä voi löytyä? Millainen koiran karvan rakenne on?
2. Ota pieni näyte koirankarvasta tai kuolasta aluslasille (Kuva A).
3. Laita kuolanäytteeseen yksi tippa metyleenisinistä tai karvanäytteeseen yksi tippa vettä.
4. Aseta peitinlasi näytteen päälle. Näyte on valmis katsottavaksi mikroskoopilla (Kuva B).
5. Voit halutessasi tehdä näytteen myös omista hiuksistasi ja syljestä ja verrata niitä koiran näytteeseen.

Tehtävät:

- › Piirrä kuva vihkoosi mitä näet mikroskoopissa
- › Jos käytössä on useampi näyte eri koirista, eroavatko näytteet toisistaan, esimerkiksi karvan rakenne?
- › Käy läpi tekemäsi hypoteesi. Toteutuiko se vai saikto toisenlaisia tuloksia?

2. Mikrobityö koiran kuolasta

Soveltuu mikrobien tutkimiseen ja laboratorion työskentelytapojen opetteluun.

Valmistelut:

Valmista kasvatusalustat mikrobinäytteille. Kerää kuolanäyte.

Tarvikkeet:

petrimaljoja, agar-jauhetta (saa hankittua kauppojen leivontaosastolta), kattila, keittolevy, lihaliemikuutio, pumpulipuikkoja

A.

B.

C.

Ohjeet:

Agar-maljojen valmistus

Määrä: 4 petrimaljaa

1. Sekoita 1 dl lihalientä tai vettä ja 1,5 tl agar-jauhetta kattilassa (Kuva A).
2. Seosta keitetään, koko ajan sekoittaen, kunnes vesi melkein kiehuu.
3. Jäähdytä seos noin 50 -asteisessa vesihauhteessa. Seos ei saa jäähtyä alle 45-asteen, jotta se ei jähmety (Kuva B).
4. Kaada liuosta petrimaljalle noin 4 mm paksuinen kerros (Kuva C).
5. Peitä maljat kansilla ja anna niiden jäähtyä.
6. Säilytä malja pohja ylöspäin, ettei kondensoituvaa vettä pilaa alustaa. Maljat ovat käyttökelpoisia noin kaksi viikkoa.

Tehtävät:

- › Ota yksi agar-kasvualusta ja sivele siihen koiran kuolaa pumpulipuikolla.
- › Laita malja ylösalaisin huoneenlämpöön pariksi päiväksi, jonka jälkeen sen voi tarvittaessa siirtää jääkaappiin. Mikäli samalla halutaan tutkia myös muita näytteitä, voi petrimaljan jakaa tussilla neljään lohkoksi, johon kuhunkin voi valita omat näytteet.

Kuinka mäyräkoirasta tuli sellainen kuin se on? **3.**

Soveltuu muun muassa perinnöllisyyden opettamiseen.

Esitiedot:

Mäyräkoira tunnettiin jo keskiajalla. Keskieurooppalaisista ajokoiraroduista jalostettiin edelleen koiria, jotka soveltuivat erityisesti luolametsästyksen. Näistä lyhyt-
raajaisista koirista erottui mäyräkoira, joka tunnetaan yhtenä monipuolisimmista metsästyskoiraroduista. Mäyräkoira työskentelee erinomaisesti myös haukkuen ajavana, karkottavana sekä haavoittunutta riistaa jäljestävänä koirana. (Lähde: mäyräkoirien rotumääritelmä)

Ohjeet:

- › Lue mäyräkoiran esittely. Voit etsiä lisätietoa myös internetistä.
- › Vertaa mäyräkoiraa ja sutta ja kirjaa ylös, mitä kaikkia ominaisuuksia ihminen on mäyräkoiralle jalostanut.
- › Miten näiden ominaisuuksien ja piirteiden jalostus on tapahtunut?

Koirien sopeumat ympäristöönsä **4.**

Soveltuu eläinten ympäristöönsä sopeutumisen opiskeluun.

Valmistelut:

Tulosta koirarotukortit
(ks. Monisteet)

Tarvikkeet:

Koirarotukortit
(ks. Monisteet)

Ohjeet:

Ota koirarotukorteista seuraavien rotujen kortit: suomenlapinkoira, faaraokoira ja lunnikoira.

Tehtävät:

- › Mitä tarkoitetaan sopeumalla?
- › Tarkastele valittuja rotuja ja mieti, mitä sellaisia ominaisuuksia koirassa on, jotka auttavat sitä selviämään sen alkuperäisessä lähtömaassa?
- › Mikä näistä roduista selviäisi parhaiten Suomen olosuhteissa?
- › Millaiset ominaisuudet ovat koirille hyödyllisiä Suomen olosuhteissa selviytymiseen?

5. Koirien evoluutiohistoria

Soveltuu evoluution muutosten opiskeluun

Valmistelut:

Koirien evoluutiohistorian moniste (ks. Monisteet).

Esitietoja:

Kaikkien lihansyöjien (Carnivora) esi-isänä pidetään noin 55 miljoona vuotta sitten elänyttä Miacideja, jotka olivat sekä puissa että maalla eläneitä pieniä nisäkkäitä. Noin 50 miljoona vuotta sitten lihansyöjien ryhmä jakaantui kahteen ryhmään, koiramaisiin ja kissamaisiin eläimiin. Noin 30-20 miljoona vuotta sitten eli Hesperocyon-alaryhmä, joka koostui noin ketun kokoisista terävähampaisista lihansyöjäeläimistä. Ne edelsivät Caninae-suvun nykyistä sutta (*Canis lupusta*) ja koiraa (*Canis familiaris*).

Lähde: Helsingin Yliopisto: Minä ja koirani -kurssi aineisto <https://courses.mooc.fi/org/uh-veterinary-biosciences/courses/mina-ja-koirani/chapter-1/koiran-alkupera>

Ohjeet:

Vertaile saamiasi kuvia koiran evoluutiohistoriasta.

- › Mitä muutoksia on tapahtunut? Vertaile esimerkiksi korvia, kokoa, häntää, raajoja
- › Miksi muutokset ovat mahdollisesti syntyneet? Etsi tarvittaessa tietoa internetistä.
- › Miten koiran evoluutio voisi jatkua tulevaisuudessa? Onko koirassa mahdollisesti turhia piirteitä? Voiko sille kehittyä uusia ominaisuuksia?

LINKKIVINKKI

Apua tehtävään voit saada Helsingin yliopiston Minä ja koirani -aineistosta.
<https://courses.mooc.fi/org/uh-veterinary-biosciences/courses/mina-ja-koirani/chapter-1>

LINKKIVINKKI

<https://www.riistainfo.fi/vastuullinen-metsastaja/>

Koiran luuston vertailu toisiin eläimiin ja ihmiseen **6.**

Soveltuu esimerkiksi ihmisen kehityksen tai anatomian opiskeluun

Valmistelut:

Tulosta luusto-monistepohja oppilaille (ks. Monisteet).

Ohjeet:

Monistepohjassa on kuvattu ihmisen, gorillan ja koiran luusto.

Oppilaiden kanssa vertaillaan luustoja keskenään.

Tehtävät:

Kirjaa huomiosi ylös.

Voit myös lisätä kuviin nuolia osoittamaan huomaamiasi asioita.

- › Mitä eroja ja yhtäläisyyksiä huomaat koiran ja gorillan luustoissa?
- › Mitä eroja ja yhtäläisyyksiä huomaat ihmisen ja gorillan luustoissa?
- › Kumman luustoa lähempänä gorillan luusto on ihmisen vai koiran?
- › Mitä eroavaisuuksia koiran luustossa on, verrattuna gorillan ja ihmisen luustoon?
- › Onko kaikissa luustoissa jotain yhteneväisiä seikkoja?

Millainen koira sopii kullekin riistalle? Koiran kanssa metsästys vaatii lajituntemusta. **7.**

Soveltuu eri eläinten ominaisuuksien ja lajikäyttäytymisen pohdintaan.

Ohjeet:

Tutustukaa koirarotujen metsästysominaisuuksiin ja tapoihin, joilla ne toimivat metsästäessä. Tehtävän voi toteuttaa tiedonhankintatehtävänä tai opettaja voi itse kerätä lyhyet esittelyt eri metsästyskoiraroista.

Rotuja joihin voi esimerkiksi tutustua:

Suomenajokoira, saksanseisoja, novascotiannoutaja, harmaa norjanhervikoira, suomenpystykorva

Tehtävät:

- › Minkä riistalajin metsästyksen kyseistä rotua käytetään?
- › Millä tavalla kyseinen koirarotu toimii metsällä? Esim. ohjaajan kanssa, kaukana ohjaajasta, pysäyttävänä, karkoittavana vai seisovana.
- › Miksi kyseistä riistalajia metsästetään kyseisellä tavalla?
- › Pohdi syitä, miksi metsästyksessä on välttämätöntä tuntea eri riistalajit ja niiden elintavat.

Maantieto

1. Koira eri kulttuureissa -ajatuskarttatehtävä

Soveltuu uskonnon ja elämäkatsomustiedon sekä maantiedon oppitunneille eri kulttuurien erojen tarkasteluun. Tehtävässä hyödynnetään myös tekoälyä tiedon tuottajana.

Tarvikkeet:

Tietokoneet

Ohjeet:

Koirien rooli kulttuureissa vaihtelee suuresti riippuen niiden käytöstä, historiallisesta taustasta ja symbolisesta merkityksestä. Useimmissa kulttuureissa niitä kuitenkin arvostetaan uskollisina kumppaneina, ja ne symboloivat suojelusta, rohkeutta ja ystävyyttä. Koiran asema ihmisen rinnalla on siis ollut merkittävä lähes kaikkialla maailmassa. Tehtävässä tutkimme koirien asemaa ja roolia erilaisissa kulttuureissa.

Tehtävät:

Tehtävässä hyödynnetään tekoälyä tiedon tuottajana. Huomaathan kuitenkin, että tekstit tulee itse tuottaa, ei kopioida.

Avaa verkossa jokin maksuttomista tekoälyä hyödyntävistä kielimalleista, kuten ChatGPT. Pyydä tekoälyä kertomaan tietoja koirista eri kulttuureissa. Muista myös syventää ja tarkistaa löytämäsi tiedot. Ota paperi tai vihko, johon kirjaat keskelle “Koirat eri kulttuureissa” ja kokoa löytämiesi tietojen pohjalta pääotsikon ympärille ajatuskartta.

Koirat maailmalta 2.

Soveltuu maailman maiden opetteluun.

Valmistelut:

Tulosta koirarotukoritit ja maailmankartta (ks. Monisteet).

Tarvikkeet:

Koirarotukortit ja maailmankartta (ks. Monisteet), karttakirja tai oppikirjan karttasivut

Ohjeet:

Laita koirarotukortit väärinpäin pulpetille pinoon. Nosta kortti kerrallaan ja etsi koiran kotimaa maailmankartalta. Kirjaa rodun nimi maailmankarttapohjaan, sen valtion kohdalle, josta rotu kotoisin.

Tehtävät:

Mieti samalla:

- › Onko jossain valtiossa tai maanosassa erityisen paljon koirarotuja?
- › Mistä maasta on kotoisin Suomesta katsoen kaukaisin rotu?
- › Tuliko jonkun rodun kotimaa yllätyksenä?
- › Jos jostakin maasta oli useampi koirarotu, oliko näillä roduilla jotain yhtäläisyyksiä?

Koira kaupunkiympäristössä 3.

Soveltuu kaupunkisuunnittelun tutkimisen soveltavaksi tehtäväksi.

Valmistelut:

Käykää oppilaiden kanssa yhdessä läpi kaupunkisuunnittelun perusteita.

Ohjeet:

Oppilas laatii piirroksena kaupunkisuunnitelman, jossa on huomioitu mahdollisimman hyvin koirat.

Tehtävät:

Suunnittele kaupunki tai kaupunginosa, jossa on otettu mahdollisimman hyvin huomioon koirat ja niiden omistajat. Piirrä maisemakuva tällaisesta kaupungista tai kaupunginosasta.

Voit miettiä esim.

- › Mitä harrastusmahdollisuuksia koiraharrastajat arvostaisivat?
- › Millaisia ulkoilutuspaikkoja koirat kaipaavat?
- › Tarvitsevatko koiranomistajat joitakin erityisiä palveluita?
- › Voiko suunnitelmassa ottaa huomioon koiran lajilleen luontaiset tarpeet?

4. Koira ja kulutus, mikä onkaan hiilijalanjälki?

Tehtävä soveltuu hiilijalanjäljen ja kulutuksen käsittelyyn.

Tarvikkeet:

oppilaille tietokoneet tai kännykät

Tehtävä 1:

On arvioitu, että koiran hiilijalanjälki voi olla jopa 2 500 kg hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂e) vuodessa. Keskimäärin suomalaisen hiilijalanjälki on 8 900 kg CO₂e. Kestävän kehityksen tavoite on, että suomalaiset saisivat pudotettua oman hiilijalanjälkensä 2 500 kg CO₂e:iin vuodessa.

- › Mitä hiilijalanjäljellä tarkoitetaan?
- › Mistä koiran hiilijalanjälki koostuu? Mitä kaikkea koira siis kuluttaa? Kirjoita lista.
- › Mieti, millä valinnoilla koiran hiilijalanjälkeä voisi pienentää?

Voit käydä tekemässä oman hiilijalanjälki testin esim. Sitran Lifestyle-testillä ja verrata sitä suomalaisten keskimääräisen ja koirien hiilijalanjäljen suuruuteen.

Tehtävä 2:

Vertaa alla olevien kuvien koiria ja kirjaa niiden ympärille huomioita niiden kuluttamisen eroista ja niitä asioista joista kertyy tai säästyy hiilipäästöjä.

TIEDOKSI

Hiilijalanjäljellä tarkoitetaan tuotteiden, palveluiden tai toimien synnyttämää kasvihuonekaasujen määrää tuotteen tai toiminnan elinkaaren aikana. Hiilijalanjälkeä mitataan tonneissa, kiloissa tai grammoina. Hiilineutraalin, eli ilmaston lämpenemiseen vaikuttamattoman asian hiilijalanjälki on nolla.

Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂e) on suure, joka kuvaa eri kasvihuonekaasupäästöjen yhteenlaskettua ilmastoa lämmittävää vaikutusta.

Eläinten oikeudet vs. ihmisoikeudet 5.

Soveltuu ihmisoikeuksien opiskeluun filosofian, yhteiskuntaopin tai maantiedon oppiaineissa.

Valmistelut:

Tulosta oppilaille YK:n Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus

Yhdistyneiden kansakuntien liiton sivulta:

https://www.ykliitto.fi/sites/www.ykliitto.fi/files/ihmisoikeuksien_yleismaailmallinen_julistus_1.pdf

Tarvikkeet:

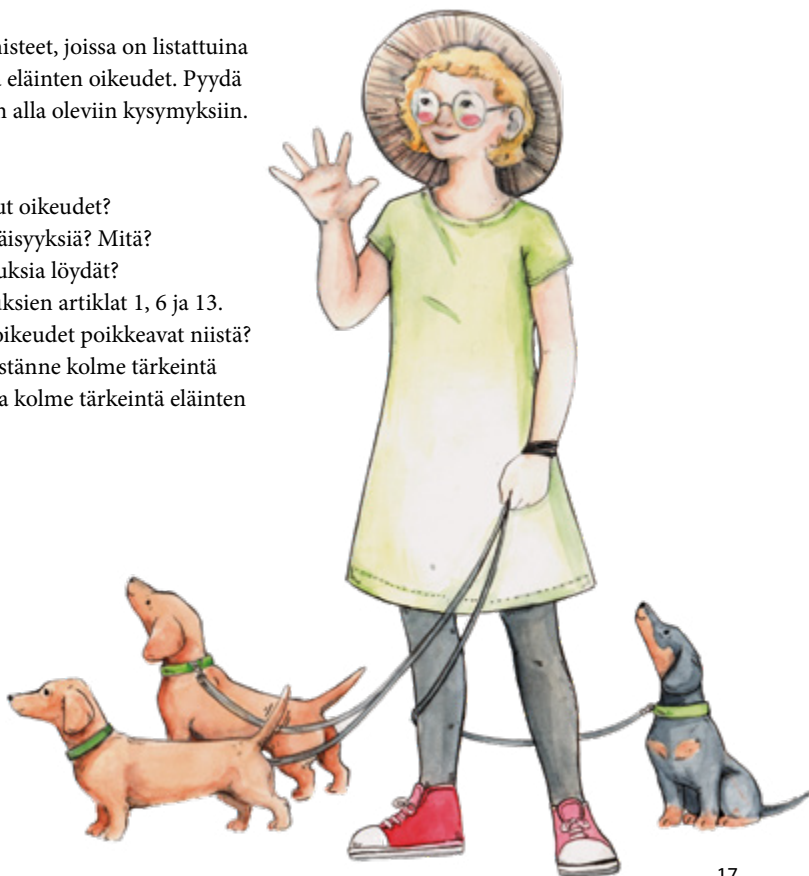
Ihmisoikeudet (ks. yltä) ja eläinten oikeudet (ks. Monisteet) tulostettuina.

Ohjeet:

Oppilaat saavat monisteet, joissa on listattuina ihmisten oikeudet ja eläinten oikeudet. Pyydä oppilaita vastaamaan alla oleviin kysymyksiin.

Tehtävät:

- › Kuka on laatinut oikeudet?
- › Löydätkö yhtäläisyyksiä? Mitä?
- › Mitä eroavaisuuksia löydät?
- › Lue ihmisoikeuksien artikkelit 1, 6 ja 13. Miten koirien oikeudet poikkeavat niistä?
- › Listatkaa mielestänne kolme tärkeintä ihmisoikeutta ja kolme tärkeintä eläinten oikeutta.

Terveystieto

1. Koirien terveysvaikutukset -mainoskampanja

Soveltuu osaksi terveystiedon opintoja.

Tarvikkeet:

Oppilaat tarvitsevat tehtävään tietokoneet tai kännykät. Jos oppilaat tekevät mainoksen käsin piirtämällä, tarvitaan kartonkeja ja värikyniä.

Ohjeet:

Oppilaat etsivät tietoa siitä, mitä terveysvaikutuksia koirilla on ihmiselle. Tehtävä voi olla yksi osa eri terveysvaikutusten tarkastelua. Muita aiheita voivat olla esimerkiksi liikunta, uni, geenit tai luonto.

Tehtävät:

Etsi internetiä tai tekoälyä apuna käyttäen tietoa siitä, mitä kaikkia terveysvaikutuksia koiralla on ihmiselle. Tee löytämistäsi tiedoista mainos, jolla pyrit markkinoimaan koiria terveyden edistäjinä. Voit toteuttaa mainoksen esimerkiksi Power-Point- tai Canva-ohjelmalla tai käsin piirtämällä.

Miltä koirasta tuntuu? 2.

Soveltuu tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen. Tehtävän avulla oppilas voi oppia tunnistamaan eri tunteita ja huomaamaan, että myös koirat kokevat samoja tunteita.

Valmistelut:

Tulosta koirien elekieli -kortit kaksipuolisina (ks. Monisteet).

Huomaa, että kortit on tarkoitettu kaksipuoleisiksi.

Tulosta siis monisteista sekä kuvat että sinipohjaiset tekstit kaksipuolisina.

Tarvikkeet:

Koirien elekieli -kortit (ks. Monisteet).

Ohjeet:

Tulosta koirien elekieli -kortit kaksipuolisina.

Jaa oppilaat pareiksi ja anna kullekin parille omat kortit.

Tehtävät 1:

Käy parisi kanssa läpi koirien elekieli -kortit. Yrittäkää arvata, mitä tunnetta koira pyrkii eleillään osoittamaan. Voitte tarkistaa vastauksen kortin takaa.

Tehtävä 2:

Nostakaa parisi kanssa vuorotellen pinosta yksi koirien elekieli -kortti ja esittäkää sama tunne sillä tavoin, kuin miten ihminen näyttäisi kyseisen tunteen. Pari pyrkii arvaamaan mistä tunteesta on kyse.

Tehtävä 3:

Listakaa parisi kanssa vähintään 5 tunnetta, joita olette tämän päivän ajan tunteneet. Miettikää, miten koira näyttäisi nämä samat tunteet. Harjoitusta voi jatkaa niin, että kukin pari näyttelee listaamansa tunteet tai yhden tunteen, jonka muu luokka pyrkii arvaamaan.

Kuvataide

1. Koirat taiteessa kuva-analyysi

Soveltuu taiteeseen tutustumiseen ja kuva-analyysin harjoitteluun.

Tarvikkeet:

Oppilas tarvitsee tietokoneen tai kännykän.

Ohjeet:

Oppilaiden tehtävänä on etsiä taideteos, jossa on kuvattuna koira tai koiria.

Tehtävät:

Etsi internetistä kuva taideteoksesta tai käy kuvaamassa lähiympäristöstäsi teos, jossa esiintyy koira tai koiria. Tehtävänäsi on tehdä teoksesta kuva-analyysi. Voit hyödyntää alla olevia kysymyksiä tai käyttää esimerkiksi koulukuvissivuston kuvantulkintaohjeita

Teoksen kuvaus

- › Tekijä, teoksen nimi, tekovuosi, tekniikka jolla työ on tehty.
- › Onko teoksessa muutakin kuin koirahahmo? Luettele asiat, esineet ja muut hahmot sekä ympäristö.
- › Värät, tekstuuri, kuvan sommittelu.
 - › Onko teos vaaka- vai pystysuuntainen tai onko teos patsas?

- › Näkyvätkö siveltimen jäljet vai onko väripinta tasainen?
- › Miten koira on sommiteltu teokseen? Onko se pääroolissa vai sivuroolissa?

Teoksen tulkinta

- › Pohdi, miksi taiteilija on halunnut ikuis-taa juuri kyseisenlaisen koiran.
- › Mistä teos voisi kertoa?
- › Pyritäänkö teoksella ottamaan johonkin koiriin liittyvään asiaan kantaa? Esim. jalostukseen, inhimillistämiseen tms.

Teoksen arviointi

- › Onko teoksella jotain merkitystä taidehistoriassa. Onko se kuuluisa?
- › Mikä sai sinut valitsemaan juuri kyseisen kuvan?
- › Mitä mieltä olet teoksesta, pidätkö siitä? Miksi? Mitä tunteita sinulle herää teoksesta?

LINKKIVINKKI

<https://www.koiramuseo.fi/kokoelma/koira-taiteessa/>

Koirat ihmisinä -piirrostehtävä 2.

Soveltuu kuvataiteen aiheeksi.

Tarvikkeet:

Oppilaat tarvitsevat valittavan tekniikan käyttöön soveltuvat välineet.

Ohjeet:

Oppilaat tekevät kuvataiteen työn, jossa ihmisen alaruumiiseen on liitetty koiran pää. Opettaja voi päättää välineistön, jolla työ toteutetaan.

Tehtävät:

Valitse koirarotu, josta haluat teoksen tehdä. Mieti millaista persoonaa, kehoa ja hahmoa rotu kuvastaa ja piirrä rotuun sopivan ihmishahmolle kyseisen rodun koiran pää. Mieti rodun käyttötarkoitusta luonnetta, värejä ja ulkonäköä.

Apukysymyksiä:

- › Millaiselta aikakaudelta koirarotu/ihminen on? Sijoitatko hahmon historiaan vai nykypäivään?
- › Kuvastaako kuva hahmon ammattia esim. vaatteiden tai esineiden kautta?
- › Millaiset vaatteet ja ruumiinrakenteen hahmolla on?
- › Onko hahmolla hiuksia?

LINKKIVINKKI

Voit etsiä inspiraatiota tehtävään alla olevasta osoitteesta:
<https://www.hankikoira.fi/koirarodut>

Kotitalous

1. Koiralle vaaralliset ruoka-aineet

Soveltuu kotitalouden oppitunnille ruoka-aineallergioiden opiskeluun.

Valmistelut:

Tulosta Koiralle vaaralliset ruoka-aineet -moniste (ks. Monisteet).

Tarvikkeet:

Koiralle vaaralliset ruoka-aineet -moniste.

Ohjeet:

Pohjusta aihetta: Osa ruoka-aineista on vaarallisia eri eläimille. On myös ihmiselle haitallisia aineita ja helposti allergisoivia ruoka-aineita. Kun oppilaat ovat tehneet monistetehtävän, voidaan yhdessä keskustella, mitkä aineet ovat vaarallisia ihmisille, mitkä koirille.

Tehtävät:

Yhdistä viivalla

- a) ihmiseen kaikki sellaiset ruoka-aineet, jotka ovat ihmiselle helposti allergisoivia
- b) koiraan kaikki sellaiset ruoka-aineet, jotka ovat koiralle vaarallisia
- c) rastiin kaikki sellaiset tuotteet, joita kumpikaan ei voi syödä

2. Pakkausmerkinnät koiranruokapusseissa

Soveltuu pakkausmerkintöihin tutustumiseen.

Valmistelut:

Kerää eri koiranruokapusseista pakkausmerkintöjä, joko valokuvaamalla niitä tai keräämällä pakkauksia. Tietoja löytyy myös internetistä. Tulosta Pakkasumerkinnät koiranruokapusseissa -monisteiden sivut 1 ja 2 (ks. Monisteet)

Tarvikkeet:

Eri koiranruokamerkkien pakkausmerkintöjä. Pakkasumerkinnät koiranruokapusseissa -monisteiden sivut 1 ja 2 tulostettuina.

Ohjeet:

Tutustukaa eri koiranruokien pakkausmerkintöihin.

Tehtävät:

Saat erilaisia koiranruokien pakkausmerkintöjä. Tulkitse niitä monisteen avulla.

- › Mitä tietoja löydät pakkausmerkinnöistä?
- › Mitä raaka-ainetta on tuotteessa eniten? Onko eri koiranruokien raaka-aineissa eroa?
- › Millaisia ravintoainepitoisuuksia tuotteissa on? Onko näissä eri koiranruokien ravintoai-

nepitoisuuksissa eroja? Entä yhtäläisyyksiä?

- › Missä maassa tuote on valmistettu?
- › Etsi tietoa tuotteiden hinnoista internetin avulla. Onko halvimman ja kalleimman tuotteen raaka-aineissa tai ravintoainepitoisuuksissa eroja?
- › Etsi tietoa, millaisista tekijöistä koostuu koiran laadukas kuivanappularavinto. Arvioi, mikä esimerkkeinä olevista ruuista olisi laadukkain kuivaruoika koiralle?

Ruokaa koiralle ja ihmiselle 3.

Soveltuu koirateemaisella tunnilla valmistettavaksi ruuaksi.

Valmistelut:

Hanki alla olevien reseptien mukaiset raaka-aineet ja tarvikkeet.

Tarvikkeet:

Alla olevien reseptien mukaiset raaka-aineet ja tarvikkeet.

Ohjeet:

Valmistakaa ruokaa, joka sopii niin koiralle kuin ihmiselle.

Oppilaat voivat viedä tuliaisia myös kotiin koirilleen.

Tehtävät:

Valmista alla olevien reseptien mukaiset ruuat, jotka sopivat sekä ihmiselle että koiralle.

Lohipihvit

Ainekset

- 500 g jauhettua lohta
- 1 dl korppujauhoa
- 2 dl nestettä
(vettä, HYLÄ tai EILÄ kermaviiliä)
- 2 kananmunaa
tillää
öljyä paistamiseen

Ohje:

1. Sekoita ainekset kulhossa.
Anna tekeytyä 30 minuuttia.
2. Lämmitä öljy pannulla. Muotoile taikinasta sopivankokoisia pihvejä.
3. Paista n. 5 minuuttia per puoli, jotta pihvien pinta rapeutuu.
4. Jäähdytä ja anna koiralle.

Vinkki

Ota osa taikinasta erilleen ja mausta se haluamallasi tavalla. Syö itse!

Makaroniruoka

Ainekset

- 500 g jauhelihaa
- 200 g makaronia
- 2 porkkanaa

Ohje

1. Keitä makaroni ohjeen mukaan.
2. Kuori ja keitä porkkanat. Halutessasi voit vain kuoria ja raastaa porkkanan.
3. Paista jauheliha. Halutessasi voit jättää jauhelihan myös raa'aksi.
4. Sekoita kaikki aineet.
5. Jäähdytä ruoka ja tarjoa koiralle.

Vinkki

Kypsennä raaka-aineet ja mausta. Sekoita 3 kananmunaa ja 7 dl maitoa. Kaada kaikki uunivuokaan ja kypsennä 200 asteessa noin tunti. Nauti valmis makaronilaatikko itse esimerkiksi salaatin kanssa

4. Kuinka paljon koira maksaa -tehtävä

Soveltuu talouden suunnittelemisen tehtäväksi.

Valmistelut:

Tulosta oppilaille Kuinka paljon koira maksaa -moniste (ks. Monisteet).

Tarvikkeet:

Kuinka paljon koira maksaa -moniste, tietokoneet tai kännykät.

Ohjeet:

Pyydä oppilaita etsimään internetistä tietoa siitä, kuinka paljon koiranpito maksaa.

Tehtävät:

Valitse koirarotu, jonka perusteella lasket menot. Ota huomioon koiran koko: onko valitsemasi rotu suuri, keskikokoinen vai pieni? Etsi internetistä tietoa siitä, mitä monisteen taulukosta löytyvät asiat suunnilleen maksavat valitsemallesi koirarodulle. Listan lopussa on tyhjiä kohtia, johon voit kirjata vielä lisämenoja, joita sinulle tulee mieleen.

VINKIT

Vertaile kuluja valitsemalla ensin kaikkein kalleimmat kulut, jotka löydät (yksityinen eläinlääkäri, kallein vakuutus jne.) ja tee sitten sama kaikkein halvimpien vaihtoehtojen mukaan (ei vakuutusta, kunnan-eläinlääkäri jne.)

Vertaile kuluja pennun ja aikuisen koiran välillä. Aikuisen koiran kanssa voi harrastaa laajemmin ja toisaalta se voi joutua käymään eläinlääkärissä useammin. Toisaalta pennun kanssa käydään useamman kerran rokotuksessa.

5. Eettinen koiranruokinta

Soveltuu ruuantuotannon eettisyyden pohdintaan.

Tarvikkeet:

Oppilaat tarvitsevat tietokoneet tai kännykät tiedon hankintaan.

Ohjeet:

Oppilaat tekevät kirjallisen tai suullisen työn, jonka aiheena on kertoa koiranruuan eettisistä tuotannosta.

Tehtävät:

Etsi tietoa internetistä koiranruoan eettisestä tuotannosta.

- › Mitä asioita tuotannossa tulee ottaa huomioon, jotta tuotanto on mahdollisimman eettistä?
- › Miten varmistetaan koiraeläimille lajityypillisen, lihaa sisältävän ruokavalion eettisyys?
- › Voiko koira selvitä vain kasvisruoalla?

Äidinkieli

Sanontoja koirista 1.

Mitä tarkoittavat seuraavat sananlaskut ja sanonnat? Kuinka niissä kuvataan koiraa?

”Ei haukkuva koiraa pure.”

”Ei haukku haavaa tee.”

”Pääsee kuin koiraa veräjältä.”

”Leipänsä edestä koirakin haukkuu.”

”Silittele kerrankin koiraa - ja saat siitä elinikäisen tehtävän.” - Franklin P. Jones

”Se koiraa älähtää, johon kalikka kalahtaa.”

”Sellainen emäntä/isäntä kuin koiraa.”

”En löytänyt, vaikka etsin kissojen ja koirien kanssa.”

”Koiraa ei kaihda köyhäntään taloa.” - Kiinalainen sananlasku

”Ei halli valetta hauku, luppakorva luskuttele.”

Olla koiranilma.

Nukkua koiranunta.

Tehdä koiruuksia.

Koira-aiheiset kirjat 2.

Soveltuu kirjallisuuteen tutustumiseen

Ohjeet:

Oppilas tekee kirjaesittelyn kirjasta, jossa koiraa on jollain tapaa merkittävä hahmo.

Tehtävät:

Etsi kirja, jossa koiraa on joko päähahmona tai tärkeässä roolissa tarinassa. Lue kirja ja esittele se muulle luokalle.

3. Rakkaalla koiralla on monta nimeä

Soveltuu synonyymien harjoitteluun.

Tehtävät:

Kirjoita niin monta koiraa tarkoittavaa sanaa kuin osaat

Synonyymeja koirasta:

halli, hurtta, karvaturri, narttu, peni, penikka, pentu, pikinokka, piski, rakki, hauva, murre, haukku, koirus, sessu, turre, rekku, koiruli, turri, musti, sesse, karvakasa

4. Mieli­pidekirjoitus: Eettinen koiranpito

Soveltuu mielipiteen ilmaisun harjoitteluun.

Tarvikkeet:

Oppilaat tarvitsevat tietokoneet tai kännykät tiedon etsintää varten.

Ohjeet:

Käykää läpi mieli­pidekirjoitukset tekstilajina. Oppilaat tekevät mieli­pidekirjoituksen koirien eettisestä kohtelusta.

Tehtävät:

Kirjoita mieli­pidekirjoitus eettisestä koiranpidosta.

VINKKI

Eläinten oikeudet vs. ihmisoikeudet -tehtävämonisteessa (ks. Monisteet) on listattu eläinten oikeuksia, joita voit ottaa huomioon mieli­pidekirjoituksessasi.

5. Uutisseuranta

Tarvikkeet:

Oppilaat tarvitsevat tietokoneet tai kännykät tiedonhankintaan.

Ohjeet:

Oppilaat tekevät uutisseurannan koira-aiheisista uutisista.

Tehtävät:

Seuraa uutisia sovitun aikavälin ajan ja kerää kaikki löytämäsi koira-aiheiset uutiset. Muista huomioida uutislähteen luotettavuus.

Musiikki

Lauluja koirasta

1.

Soveltuu lyriikoiden tutkimiseen

Valmistelut:

Opettajan on hyvä kartoittaa valmiiksi kappaleita, joiden sanoituksessa esiintyy koira.

Ohjeet:

Etsikää lauluja, joiden lyriikoissa esiintyy koira.

Tehtävät:

Etsikää lauluja, jossa esiintyy koira.

- › Millä tavalla koira kuvataan lyriikoissa?
- › Onko koiralla merkittävä rooli laulun lyriikoissa?

Kielet

Englanti ja ruotsi

1. Study Breeds / Bekanta dig med raserna

Soveltuu englannin tai ruotsin kielen harjoitteluun kiinnostavan aihealueen avulla.

Valmistelut:

Tulosta englannin- tai ruotsinkieliset Koirarotukortit. (ks. Monisteet)

Tarvikkeet:

Englannin- tai ruotsinkieliset Koirarotukortit.

Ohjeet:

Jaa oppilaille Koirarotukortit. Kortteja voidaan hyödyntää useissa eri tehtävissä.

Task:

There are ten (10) FCI groups which divide dog breeds into groups based on their appearance & purpose.

1. Go through the breed cards.
2. Study the breeds and the terms used in the cards. How many breeds did you already know?

Uppgifter:

Det finns tio (10) FCI grupper som delar in hundrase i grupper baserat på deras utseende och syfte

1. Gå igenom raskorten
2. Studera raserna och termerna som används i korten. Hur många raser kände du redan till?

Soveltuu suulliseen kielitaidon harjoitteluun

Valmistelut:

Tulosta englannin- tai ruotsinkieliset Koirarotukortit. (ks. Monisteet).

Jaa oppilaat pareiksi.

Tarvikkeet:

Englannin- tai ruotsinkieliset Koirarotukortit.

Ohjeet:

Valitkaa parisi kanssa kumpikin neljä koirarotukorttia. Älkää näyttäkö kortteja toisillenne. Kuvailkaa kumpikin vuorollanne yhtä valitsemaanne rotua samalla, kun pari koittaa arvata mistä rodusta on kyse. Vuorottelette ja selitätte Aliaksen tapaan rotuja, mitä olette valinneet. Kerro esimerkiksi, miltä koira näyttää tai mitä faktoja siitä on tiedossa. Vain yksi sääntö - älä sano koiran rotua tai sanoja, joita rodun nimi pitää sisällään.

Task:

You need a pair for this task. Each of you choose four (4) different breed cards after you have studied them all. You take turns explaining those breeds which you did choose for your pair. Explain how the dog is looking in the picture or what facts you know. Only one rule - Don't use the words from the breed's name!

Example:

This breed was the most popular dog breed in Finland 2023. It comes in three (3) different colors. Labrador Retriever

Uppgifter:

Du behöver ett par för denna uppgift. Var och en väljer fyra (4) olika raskort efter att ni har studerat dem alla. Turas om och förklara de raser ni valde med ert par. Förklara hur hunden ser ut på bilden eller vilka fakta ni känner till. Endast en regel - Använd inte ord med rasens namn.

Exempel:

Denna ras var den populäraste hundrasen i Finland år 2023. Den förekommer i tre olika färger. Labrador retriever.

3. Dog Crossword Puzzle/ Hund korsord

Soveltuu uusien termien harjoitteluun.

Valmistelut:

Tulosta oppilaille Dog Crossword Puzzle- tai Hund korsord- tehtävämoniste (ks. Monisteet).

Tarvikkeet:

Dog Crossword Puzzle- tai Hund korsord- tehtävämoniste.

Ohjeet:

Opettaja tulostaa oppilaille sanaristikot, joita oppilaat voivat täydentää yksin tai yhdessä. Vastauksia ristikon sanoihin löytyy Koirarotukorteista (ks. Monisteet), mutta oppilaat voivat myös hyödyntää sanakirjoja tai internetiä.

Vastaukset:

Englanti:

Across

2. Kannukset	Dewclaws
4. Kääpiökoira	Toy
5. Koiranpentu	Puppy
10. Noutaja	Retriever
12. Laumanvartijakoira	Herderdog
13. Pentue	Litter
14. Kansallisrotu	National breed

Down

1. Hihna	Leash
3. Alkuperämaa	Country of origin
6. Eläinlääkäri	Veterinarian
7. Rotu	Breed
8. Paimenkoira	Shepherd
9. Karkeakarvainen	Wire
11. Panta	Collar

Ruotsi:

Vågrätt

3. Kannukset	Sporrar
8. Panta	Halsband
9. Noutaja	Retriever
10. Kääpiökoira	Dvärghund
12. Pentue	Valpkull
14. Koiranpentu	Hundvalp

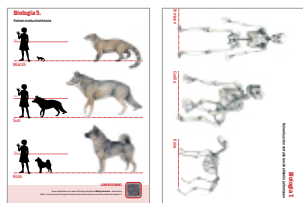
Lodrätt

1. Laumanvartijakoira	Boskapsvaktare
2. Rotu	Ras
4. Paimenkoira	Vallhund
5. Karkeakarvainen	Strevhårig
6. Eläinlääkäri	Veterinär
7. Alkuperämaa	Ursprungsland
11. Kansallisrotu	Nationalras
13. Hihna	Koppel

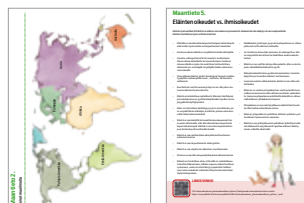
Monisteet

Oppaan vapaasti tulostettavat tehtävämonisteet oppiaineittain

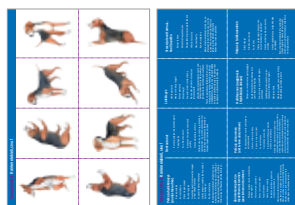
Biologia

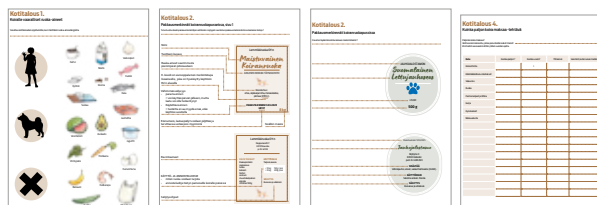
Maantieto

Terveystieto

Kotitalous

Kielet

Koirarotukortit, käytettävissä useissa aineissa

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry.
Valimotie 17-19 | 00380 Helsinki | (09) 887 300
@kennelliitto | kennelliitto.fi